

Huvudman

Malmö kommun
skolinspektion.verksamheter.grf@malmo.se

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Lorensborgsskolan F-6 i Malmö kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 21 december 2022

Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet.

Om ärendet

Skolinspektionen har hösten 2022 genomfört en tillsyn av Lorensborgsskolan i Malmö kommun. Tillsynen har omfattat bestämmelser om studiehandledning på modersmålet, arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd, skolans arbete med att skapa trygghet, undervisning av behöriga lärare samt utvecklingssamtal och skriftliga omdömen.

Skolinspektionen har den 21 december 2022 beslutat att förelägga Malmö kommun att senast den 16 juni 2023 vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande studiehandledning på modersmålet och undervisning av behöriga lärare.

Malmö kommun har den 1 september 2023 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet. Skriftlig samt muntlig komplettering med rektorn har härefter inhämtats.

Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om Malmö kommun har följt föreläggandet och vidtagit åtgärder med anledning av anmärkningen samt om påtalade brister har avhjälpits.

Motivering av beslutet

Undervisning av behöriga lärare

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen bedömde i beslut den 21 december 2022 att elever i vissa årskurser och ämnen fick undervisning av obehöriga lärare, trots att det fanns lärare med ämnesbehörighet på skolan och utan att det förelåg särskilda skäl för detta.

Av inkommen redovisning framgår i huvudsak följande: Lorensborgsskolan har 100 procent behöriga legitimerade grundskollärare och förskollärare i förskoleklass och årskurserna 1–3. I årskurserna 4–6 har alla grundskollärare legitimation. Det pågår ett förändringsarbete under innevarande läsår för att säkerställa att skolan även i årskurserna 4–6 bemannar med rätt ämnesbehörighet utifrån timplanen. Regelbundna uppföljningar av bemanningen görs inom skolans systematiska kvalitetsarbete och skolan strävar efter att så långt det är möjligt ge eleverna undervisning av lärare som är behöriga för den undervisning de bedriver. Skolan har flera lärare som deltar i lärarlyftet 2023 fördelat på flera olika ämnen.

Av kompletterande svar från huvudmannen framgår att det fortfarande finns elever både i lågstadiet och i mellanstadiet som undervisas av obehöriga lärare i enstaka angivna ämnen, trots att det finns lärare med behörighet i dessa ämnen. Som skäl för detta anges organisatoriska skäl; skolan har prioriterat behörighet i ämnena matematik, svenska och svenska som andraspråk, behörig lärare undervisar i särskild undervisningsgrupp och behörigheten behöver prioriterats där, behörig lärares undervisningstid är fylld samt att lärare med behörighet har anställning i fritidshemmet.

Rektorn uppger i kompletterande telefonintervju att behörigheten har tillgodosetts så långt det är möjligt och att en annan fördelning av lärarresurserna skulle innebära att behörighet saknas i andra ämnen eller klasser.

Rättslig reglering

Endast den som har legitimation som lärare och är behörig för viss undervisning får bedriva undervisningen (2 kap. 13 § skollagen). Om det inte finns någon inom huvudmannens organisation att tillgå som uppfyller kraven, eller om det finns något Skolinspektionen annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna, får en annan lärare bedriva undervisningen. En sådan lärare ska vara lämplig att bedriva undervisningen och i så stor utsträckning som möjligt ha en utbildning som motsvarar den utbildning som är behörighetsgivande. En sådan lärare får bedriva undervisningen högst ett år i sänder (2 kap. 18 § skollagen).

I förarbetena till skollagen uttalas att alla elever har rätt till undervisning av god kvalitet och att undervisningen därför i första hand ska skötas av lärare som har en

utbildning för den undervisning de bedriver. I vissa fall tillåts huvudmannen att göra undantag från denna skyldighet. För att en undantagssituation ska anses föreligga ska det som huvudprincip antingen saknas lärare som har en utbildning avsedd för den undervisning de ska bedriva eller finnas särskilt skäl med hänsyn till eleverna eller barnen. Som exempel på vad som kan vara "särskilt skäl" anges i förarbetena behov av att få bort en utbildad lärare från undervisningen som har missbruksproblem. I förarbetena ges också exempel på organisatoriska skäl som gör att all undervisning inte kan bedrivas av lärare och förskollärare med utbildning för den aktuella undervisningen. Det kan handla om hastiga svängningar i söktryck och elevkullarnas storlek, tjänstledigheter, förändringar i efterfrågan på viss undervisning eller ökat behov av särskilt stöd (Prop. 2009/10:165 s. 267 f).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten nu uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Studiehandledning på modersmålet

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen bedömde i beslut den 21 december 2022 att Malmö kommun inte fullt ut uppfyllde författningarnas krav gällande studiehandledning på modersmålet. Utredningen visade att det fanns elever som hade behov av studiehandledning i ryska i större omfattning än vad de fick.

Av inkommen redovisning framgår i huvudsak följande: Språkcentralen fördelar resurser för studiehandledning till Malmö stads grundskolor utifrån skolornas behovsanmälan. Skolans rektor ansvarar för att skolan har fungerande rutiner för studiehandledningen samt beslutar hur den ska organiseras. I Malmö stad är studiehandledning på modersmålet idag anslagsfinansierad. Huvudmannen gör nu en översyn som syftar till att ge rektor ökade möjligheter att förfoga över resurser avseende studiehandledning och skapa bättre förutsättningar för att besluta om adekvat stödåtgärd för eleven. Detta innebär att den studiehandledning som eleven ska få utgår från elevens stödbehov och lärarens planerade undervisning utifrån kursplanen och kunskapskraven i ämnet.

I ett kompletterande samtal uppger rektorn att de aktuella eleverna har flyttat och att det därför inte längre finns några elever i behov av studiehandledning i ryska på skolan.

Rättslig reglering

En elev ska få studiehandledning på sitt modersmål, om eleven behöver det (5 kap. 4 § skolförordningen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att Malmö stad nu uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

På Skolinspektionens vägnar,

 Johanna Tinghammar Bruck

Beslutsfattare

Signerat av: Johanna Tinghammar Bruck

 Sarah B Olsson

Föredragande

Signerat av: Sarah Bjertner Olsson